

Woorden van Jezus – rond trouwen, scheiden en hertrouwen

‘En de Farizeen kwamen tot Hem, verzoekende Hem, en zeggende tot Hem: Is het een mens geoorloofd zijn vrouw te verlaten, om allerlei oorzaak? Doch Hij, antwoordende, zeide tot hen: Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne den mens gemaakt heeft, dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw? En gezegd heeft: Daarom zal een mens vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot een vlees zijn; Alzo dat zij niet meer twee zijn, maar een vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheid de mens niet. Zij zeiden tot hem: Waarom heeft dan Mozes geboden een scheidbrief te geven en haar te verlaten? Hij zeide tot hen: Mozes heeft vanwege de hardigheid uwer harten u toegelaten uw vrouwen te verlaten; maar van den beginne is het alzo niet geweest. Maar Ik zeg u, dat zo wie zijn vrouw verlaat, anders dan om hoererij, en een andere trouwt, die doet overspel, en die de verlatene trouwt, doet ook overspel, Matth. 19:3-9.’

Trouwen, scheiden en hertrouwen, een onderwerp waar ik eerlijk gezegd liever aan voorbij zou gaan. Een onderwerp waar al veel mensen over gedacht en gesproken hebben, een onderwerp waar al veel mannen, vrouwen en kinderen mee geconfronteerd zijn. Wie wil zijn of haar vingers branden aan dit gevoelige onderwerp? Toch heeft onze Heere Jezus Christus gesproken over trouwen, scheiden en hertrouwen en wil ik in deze overdenking Zijn woorden plaatsen in de context van Zijn tijd en kijken wat Hij ons leren wil.

“En ziet het was zeer goed” zo sprak God de Schepper van hemel en aarde toen Hij alles gemaakt had. In een prachtige tuin vol liefde en vrede wandelden Adam en Eva. Een man en een vrouw aan elkaar verbonden om het leven te delen als kameraden. God had gesproken: *‘Het is niet goed, dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij, Gen. 2:18.’ ‘Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten, en zijn vrouw aankleven; en zij zullen tot een vlees zijn, Gen. 2:24.’* Later na de zondeval zou dit heilige door God ingestelde huwelijk de norm zijn. Een man zou zijn vader en zijn moeder verlaten om samen met de vrouw van zijn hart het leven, de liefde en het leed te delen.

Israël kreeg een diepere kijk in het karakter van God de Vader, toen Hij zijn goede, heilige en beschermende wetten gaf waarbij ook de regels rond het heilige huwelijk. *‘Gij zult niet echtbreken, Ex. 20:14.’* Waarbij echtbreken vertaald zou moeten worden met overspel plegen. Overspel is een breuk maken in een relatie die vertrouwd zou moeten zijn. Overspel vindt plaats als een vrouw, die een man toebehoort, seksuele omgang heeft met een andere man. Op overspel heeft God de doodstraf gezet: *‘Een man ook, die met iemands huisvrouw overspel zal gedaan hebben, dewijl hij met zijns naasten vrouw overspel gedaan heeft, zal zekerlijk gedood worden, de overspeler en de overspeelster, Lev. 20:10.’*

Een schuldige kan alleen schuldig verklaard worden als er twee of drie getuigen zijn: *‘Een enig getuige zal tegen niemand opstaan over enige ongerechtigheid of over enige zonde, van alle zonde, die hij zou mogen zondigen; op den mond van twee getuigen, of op den mond van drie getuigen zal de zaak bestaan, Deutr. 19:15.’*

In Deuteronomium 22 lezen we verschillende wetten rond de bescherming van de maagd, de ondertrouwde maagd, en de vrouw. Als er sprake was van overspel, wat ook gold voor de ondertrouwde maagd, dan volgde de doodstraf.

Als een man sterke verdenkingen had dat zijn vrouw overspel pleegde zonder dat er getuigen waren en zij het voor hem verborgen leek te houden, dan kon de man met zijn vrouw naar de priester gaan. Er werd een offer gebracht en de priester stelde de vrouw voor het aangezicht van de HEERE. God Zelf zou oordelen. Doormiddel van water, stof en een geschreven vloek die in het water was opgenomen zou blijken of de vrouw gezondigd had of niet. *‘Als hij haar nu dat water zal te drinken gegeven hebben, het zal geschieden, indien zij onrein geworden is, en tegen haar man door overtreding zal overtreden hebben, dat het water, hetwelk vervloeking medebrengt, tot bitterheid in haar ingaan zal, en haar buik zwellen, en haar heup vervallen zal; en die vrouw zal in het midden van haar volk tot een vloek zijn. Doch indien de vrouw niet onrein geworden is, maar rein is, zo zal zij vrij zijn, en zal met zaad bezadigd worden, Num. 5:27,28.’*

We zien in deze wetten de bescherming van het huwelijk waaruit duidelijk blijkt dat overspel niet kan bestaan. In Gods heilige wetten lezen we ook van de scheidbrief waarover ook de Heere Jezus heeft gesproken. In Deuteronomium 24 lezen we: *'Wanneer een man een vrouw zal genomen en die getrouwd hebben, zo zal het geschieden, indien zij geen genade zal vinden in zijn ogen, omdat hij iets schandelijks aan haar gevonden heeft, dat hij haar een scheidbrief zal schrijven, en in haar hand geven, en ze laten gaan uit zijn huis. Zo zij dan, uit zijn huis uitgegaan zijnde, zal henegaan en een anderen man ter vrouwe worden, En deze laatste man haar gehaat, en haar een scheidbrief geschreven, en in haar hand gegeven, en haar uit zijn huis zal hebben laten gaan; of als deze laatste man, die ze voor zich tot een vrouw genomen heeft, zal gestorven zijn; Zo zal haar eerste man, die haar heeft laten gaan, haar niet mogen wedernemen, dat zij hem ter vrouwe zij, nadat zij is verontreinigd geworden; want dat is een gruwel voor het aangezicht des HEEREN; alzo zult gij het land niet doen zondigen, dat u de HEERE, uw God, ten erve geeft, Deut. 24:1-4.'*

God Zelf heeft aan Israël, dat zich schandelijk gedroeg, de scheidbrief gegeven zoals we lezen in Jeremia 3. Juda heeft dit gezien maar is zich niet beter gaan gedragen. We zouden kunnen zeggen dat Juda en Israël beiden overspelig zijn. Is er dan nog hoop voor Juda en Israël? Kunnen zij nog terugkeren tot hun "eerste" man terwijl zij verontreinigd zijn geworden? Volgens de wet is dit onmogelijk. Maar God gaf Zichzelf over tot in de dood door te sterven aan het vervloekte kruishout van Golgotha. *'Weet gij niet, broeders! (want ik spreek tot degenen, die de wet verstaan) dat de wet heerst over den mens, zo langen tijd als hij leeft? Want een vrouw, die onder den man staat, is aan den levenden man verbonden door de wet; maar indien de man gestorven is, zo is zij vrijgemaakt van de wet des mans. Daarom dan, indien zij eens anderen mans wordt, terwijl de man leeft, zo zal zij een overspelster genaamd worden; maar indien de man gestorven is, zo is zij vrij van de wet, alzo dat zij geen overspelster is, als zij eens anderen mans wordt. Zo dan, mijn broeders, gij zijt ook der wet gedood door het lichaam van Christus, opdat gij zoudt worden eens Anderen, namelijk Desgenen, Die van de doden opgewekt is, opdat wij Gode vruchten dragen zouden, Rom. 7:1-4.'* Allen die in Jezus Christus geloven, uit Juda, Israël en uit de volkeren, zijn met Hem gestorven en weer opgestaan. Door het offer van Christus zijn alle dingen nieuw geworden, is de schuld betaald en is de nieuwgeboren zondaar verenigd met God als een man en vrouw in een heilig huwelijk.

In de tijd van de Heere Jezus, leefden Hillel en Sjammai, twee vooraanstaande geleerden die verschillend dachten over de grond voor het geven van de scheidbrief. Hillel was van mening dat iedere willekeurige reden kon worden aangegrepen om een scheidbrief te geven. Als een vrouw niet mooi genoeg meer was, niet lekker kon koken of en slecht humeur had, dan kon ze gaan en ontving een scheidbrief. Sjammai nam het heel wat ernstiger op en meende dat alleen een zwaarwegende reden als bijvoorbeeld ontucht aanleiding kon zijn voor de scheidbrief. Nu kwamen de farizeeërs tot Jezus om Hem te verzoeken, ze wilden wel eens weten hoe Hij de woorden van de Thora wist uit te leggen. Dacht Hij als Hillel of als Sjammai?

Zij vroegen Hem: *'Is het een mens geoorloofd zijn vrouw te verlaten, om allerlei oorzaak?'* Om de woorden goed te kunnen plaatsen is het goed om te beseffen dat de Bijbelse visie vaak heel anders is dan de seculiere visie van vandaag. Een man is Bijbels gezien het hoofd van het verbond en van het gezin. De man neemt het initiatief tot het sluiten van het verbond en ook tot het geven van een scheidbrief om het weer te ontbinden. De vrouw kan dat niet. Het woord verlaten in onze tekst kunnen we vertalen met wegzenden of verstoten. Jezus werd dus gevraagd of een man zijn vrouw om iedere willekeurige reden mocht wegzenden. Jezus die gekomen was om de wet te vervullen, heeft iedere keer de geboden van God gezuiverd van alle menselijke vertroebeling en ons een dieper inzicht gegeven. Hij keert terug naar het begin en scherpt het beeld van de heiligheid van het huwelijk aan. Het zou nooit verbroken moeten worden, en als het dan toch vanwege de harde harten tot een breuk moet komen, dan niet om iedere willekeurige reden maar alleen om zwaarwegende redenen, als hoererij. Het huwelijk is niet ingesteld om weer verbroken te worden, dit moet koste wat het kost voorkomen worden. Jezus zegt: *'Maar Ik zeg u, dat zo wie zijn vrouw verlaat, anders dan om hoererij, en een andere trouwt, die doet overspel, en die de verlatene trouwt, doet ook overspel.'*

We leggen de verschillende Bijbelgedeelten naast elkaar om het verband van Jezus woorden beter te begrijpen. De context van Zijn woorden moeten we plaatsen in die van de Bijbelse gedachte dat een man zijn vrouw een scheidbrief kan geven. De vrouw en de man zijn dan vrij van elkaar. Een vrouw kan

dit initiatief nooit nemen. Gaat zij toch weg of wordt zij weggezonden zonder scheidbrief, dan is zij nog steeds het eigendom van de man en aan hem verbonden totdat de dood hen scheidt. Eenmaal vrij met een rechtsgeldige scheidbrief, kan zij trouwen met een ander, maar daarna nooit meer terugkeren tot haar eerste man. Jezus zal nooit een gebod geven dat ingaat tegen de geboden die we vinden in het Oude Testament. Hij geeft er juist een dieper inzicht in en heeft met Zijn eigen leven betaald voor de schuld die wij door het overtreden van Zijn geboden hebben gemaakt.

In Mattheüs lezen we: *'Maar Ik zeg u, dat zo wie zijn vrouw verlaten zal, anders dan uit oorzaak van hoererij, die maakt, dat zij overspel doet; en zo wie de verlatene zal trouwen, die doet overspel, Matth. 5:32.'* Als een vrouw door haar man wordt weggestuurd, zonder dat zij zich schuldig heeft gemaakt aan hoererij (porneia), dan is zij overgeleverd aan zichzelf en zorgt hij ervoor dat zij vroeg of laat met een andere man overspel bedrijft. De man die deze vrouw trouwt, neemt het eigendom van een ander en doet ook overspel.

In Markus lezen we: *'En Hij zeide tot hen: Zo wie zijn vrouw verlaat, en een andere trouwt, die doet overspel tegen haar. En indien een vrouw haar man zal verlaten, en met een anderen trouwen, die doet overspel, Mark. 10:11,12.'* We kunnen deze zin zelfs zo lezen dat de man zijn vrouw wegzendt, om zelf met een ander te trouwen, hierdoor maakt hij dat zij overspel doet. Als een vrouw haar man verlaat, dan doet zij overspel als zij met een ander trouwt, omdat zij nog steeds aan haar man toebehoort.

Paulus zegt: *'Doch den getrouwden gebiede niet ik, maar de Heere, dat de vrouw van den man niet scheidt. En indien zij ook scheidt, dat zij ongetrouwd blijve, of met den man verzoene; en dat de man de vrouw niet verlate, 1 Kor. 7:10,11.'* De vrouw moet niet bij haar man weggaan, doet ze dit toch, dan moet ze ongetrouwd blijven of zich weer verzoenen, de man zou haar dan niet moeten wegsturen. Paulus zegt verder: *'Maar indien de ongelovige scheidt, dat hij scheidt. De broeder of de zuster wordt in zodanige gevallen niet dienstbaar gemaakt; maar God heeft ons tot vrede geroepen, 1 Kor. 7:15.'* Paulus heeft in dit hoofdstuk duidelijk gemaakt dat wanneer de ongelovige tot geloof gekomen is, hij of zij niet hoeft te scheiden. Mocht de ongelovige niet bij de gelovige willen blijven en kiest om te scheiden dan is het huwelijksverbond verbroken en de gelovige is vrij.

Het huwelijk is een zegen! Een zegen van God, we zouden het de paradijsbloem kunnen noemen die ons iets hemels kan doen ervaren. Niet voor niets heeft God de gemeente vergeleken bij het huwelijk waarbij de Heere Jezus de bruidegom, en Zijn gemeente, uit Jood en heiden de bruid is. Wij zouden ons moeten wapenen tegen de listige aanvallen van de duivel, die er op uit is om de schoonheid van het huwelijk te verduisteren en breuken te brengen daar waar eenheid hoort te zijn.

Laten wij in deze tijd van grote verwarring waar overspel en echtscheiding heel normaal schijnt te zijn, ons bezinnen op een Bijbelse huwelijksvisie. Nooit zou een gelovige in de Heere Jezus Christus een huwelijksverbond moeten aangaan met een persoon die niet gelooft dat het bloed van Jezus Christus, hem of haar heeft gereinigd van alle zonden (2 Kor. 6:14). Het huwelijk is geen evangelisatieproject maar dient een afschaduwing te zijn van Jezus en Zijn bruid. Trouwen betekent elkaar trouw zijn en blijven. Als de man zijn vrouw wegzendt zonder dat er sprake is van porneia (hoererij) dan maakt hij dat zij overspel doet. Laten wij waken voor porneia, denk aan hoe we ons kleden, wat we lezen en kijken, hoe we omgaan met anderen en wat we doen met ons lichaam. De gelovige wordt opgeroepen niet alleen trouw te zijn aan elkaar maar ook aan God en Zijn norm. Laten wij overspel dan ook haten.

Denk aan onze kinderen, zij hebben onze liefde en geborgenheid binnen een veilig huwelijk nodig, zij zijn de volgende generatie, welk voorbeeld geven wij hen mee? Trouw zijn betekent niet dat we alleen in tijden van voorspoed gelukkig zijn met elkaar maar ook in tijden van tegenspoed geduldig met elkaar zijn en samen het beste voor elkaar zoeken in afhankelijkheid van God. Ieder huwelijk wordt beproefd, er komen tegenslagen en soms zelfs zware beproevingen waar trouw om opoffering vraagt terwijl de liefde gestorven lijkt te zijn. Maar gezegend zij die in afhankelijkheid van God als goud uit het vuur beproefd komen. Bent u gescheiden, onderzoek biddend Zijn heilig Woord, wie weet is er nog een herstel mogelijk. Vertrouw niet iedereen en besluit niet te gemakkelijk dat hertrouwen in uw situatie geoorloofd is. Laat Gods Woord en Zijn vrede u alles waard zijn.

Lieve vrienden, ongetrouwd, getrouwd, gescheiden of hertrouwd, zoek de Heere en laten wij ons afkeren van dat waar God een afkeer van heeft. Gods zegen. *Wilco Vos Veenendaal 01-04-2019*